

THE FOX NEST PÄIVÄKODIN TOIMINTASUUNNITELMA

SISÄLLYS

MEIDÄN VISIOMME.....	3
1.1 Toiminta-ajatus	
1.2 Arvopohja	
YKSIKKÖ JA SEN PALVELUT.....	3
2.1 Henkilökunta ja lapsiryhmät	
2.2 Tarjoamamme palvelut	
2.3 Yksikön vasuprosessi lyhyesti	
TAVOITTEENA LAPSEN HYVINVOINTI.....	4
3.1 Lapsi yksilönä	
3.2 Lapsen vasu	
3.3 Varhainen tuki	
VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN YKSIKÖSSÄ.....	6
4.1 Päiväkodin hyvä aloitus ja rutiinit	
4.2 Luonto ja sen ihmeet käytännössä	
4.3 Englanti ja suomi sulassa sovussa	
4.4 Oppimisen eri alueet	
TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN.....	10
5.1 Toiminnan arviointi	
5.2 Toiminnan kehittäminen	

MEIDÄN VISIOMME

1.1 TOIMINTA-AJATUS

The Fox Nest on yksityinen päivähoitoyksikkö, jonka perustana toimii lapsen hyvän arjen tukeminen englanninkielen ja suomalaisen luonnon siivittämänä.

Päiväkoti-arjessa lapsi saa mahdollisuuden tutkia ja oivaltaa luontoa sekä sen moninaisuutta omalla tahdillaan. Tarjoamme lapselle turvallisen ympäristön, jossa lapsen omat mielenkiinnonkohteet ja tarpeet huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Arjessamme korostuu myös ympäristömme monikulttuurisuus kahden eri kielen voimin, käyttökielemme on pääsääntöisesti englanti, mutta lapset voivat luonnollisesti puhua myös suomea. Ennen kaikkea tavoitteenamme on tarjota lapselle hyvä päivä kanssamme päivähoidossa.

1.2 ARVOPOHJA

Arvoihimme kuuluvat lapsen kunnioitus, turvallisuus, tasa-arvo, lapsilähtöisyys, yhteistyö ja lapsuuden vaaliminen. Lisäksi perustavina arvoina päiväkodissamme ovat luonnonkunnioitus ja suvaitsevaisuus. Kanssamme lapsi oppii toimimaan kestävän kehityksen mukaisesti ja tekemään luonnon kannalta vastuullisia valintoja, sekä kunnioittamaan itseään ja muita ihmisiä. Kaikki arvoja, jotka kantavat aina aikuisuuteen saakka.

YKSIKKÖ JA SEN PALVELUT

2.1 HENKILÖKUNTA JA LAPSIRYHMÄT

The Fox Nest on pieni, 25 paikkainen päiväkotikoti, ikärakenne 1-6-vuotiaita lapsia. Toteutamme pienryhmätoimintaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Pienryhmätoiminta mahdollistaa rauhallisen oppimisympäristön ja takaa lapsen yksilöllisen huomiointin. Pienen lapsilukumme ansiosta ilmapiirimme on tiivis ja läheinen, päivittäisissä toimissa ja leikeissä lapselle tulevat tutuksi niin kaikki talon lapset kuin aikuisetkin. Pyrimme kaikessa päivittäisissä toiminnassa osallistamaan lapset ja vanhemmat eritoimintoihimme.

Yksikkömme henkilökunta koostuu lastentarhanopettajista, lastenhoitajista ja esikouluopettajasta, sekä tarpeen mukaan paikalle kutsuttavista sijaisista

2.2 TARJOAMAMME PALVELUT

Tarjoamme laadukasta päivähoitopalvelua, jonka suunnittelussa huomioidaan valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteet, Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteet sekä The Fox Nest:in tavoitteiden mukaan ja tuodaan niitä käytännössä esille lapselle ominaisilla tavoilla, kuten leikkien, laulaen, liikkuen ja luontokasvatuksella sekä englanninkielellä.

Lasten hoitoajat pohjautuvat huoltajien tarpeen mukaan arkipäiville 6.30-17.00 väliselle ajalle. Päivän aikana lapselle tarjotaan mahdollisuus riittävään ravintoon, lepoon ja ulkoiluun, sekä vapaaseen leikkiin.

2.3 YKSIKÖN VASUPROSESSI LYHYESTI

Yksikkömme varhaiskasvatussuunnitelma, eli vasu, perustuu Jyväskylän kaupungin omaan kunnalliseen- sekä valtakunnalliseen vasuun, kuitenkin toteuttaen päiväkotimme omia visioita ja arvopohjaa. Vasun lähtökohtana tulee olla lasten etu ja henkilökohtaiset tarpeet.

Päiväkodissämme otamme perheet mukaan vasun kehitykseen, hyviä tapoja tähän ovat muun muassa asiakaspalautekyselyt, vanhempainillat, vasukeskustelut ja jokapäiväiset vuorovaikutustilanteet huoltajien ja henkilökunnan kesken. Nämä kaikki tuovat meille uutta tietoa ja juuri meidän asiakkaillemme sopivia kehitysideoita. Seuraamme vasun toteutumista säännöllisillä henkilöstöpalavereilla, päivittäisellä havainnoinnilla sekä perheiltä saadun palautteen perusteella. Yksikkökohtaisen vasun lisäksi meillä on käytössä lapsen yksilöllinen vasu ja ryhmävasu.

TAVOITTEENA LAPSEN HYVINVOINTI

3.1 LAPSI YKSILÖNÄ

Tärkeintä varhaiskasvatuksessa on huomioida lapsen yksilöllisyys. Jokainen lapsi kasvaa ja kehittyy omaan tahtiinsa, joten yksilöllisten tarpeiden tulee olla toiminnan lähtökohtana. Tuemme lapsen kehittyvää identiteettiä ja itsetuntoa kuuntelemalla lasta ja hänen tarpeitaan, sekä varhaiskasvattajina havainnoimme lapsen toimintatapoja ja mielenkiinnonkohteita. Meille jokainen lapsi on arvokas juuri sellaisena kuin hän on.

3.2 LAPSEN VASU

Lapsen yksilöllinen vasu laaditaan yhdessä lapsen, lapsen huoltajien ja päiväkodin henkilökunnan kanssa. Lapsen oma vasu on oleellinen väline oppia tuntemaan lapsi paremmin ja tukea kasvua, kehitystä ja oppimista tulevaisuudessa.

Vasu-keskusteluja käydään yleensä kaksi vuodessa, ensimmäinen syksyllä ja toinen keväällä. Ennen keskustelua huoltajat miettivät vasulomakkeessa olevia tietoja lapsestaan: millainen hän on, mistä hän pitää, mikä ilostuttaa ja mikä vihastuttaa, entä mitkä ovat vahvuuksia? Lapsen omille vasu sivuille lapsi voi esimerkiksi piirtää omia ajatuksiaan päivähoidosta ja huoltajat voivat sanoittaa lapsen tuntemukset. Henkilökunta puolestaan kirjaa ylös omat havaintonsa päivähoidon kuluessa.

Vasu-keskustelussa sovitaan yhdessä parhaat tavat tukea lapsen kasvua ja kehitystä päiväkotitiellä. Pedagogiset tavoitteet ja toimintamenetelmät kirjataan lapsen vasuun. Seuraavassa vasu-keskustelussa keväällä tavoitteet otetaan esille ja arvioidaan kuinka ne ovat toteutuneet. Tarvittaessa vasu-keskusteluja voidaan järjestää useamminkin.

Lapsen omasta varhaiskasvatussuunnitelmasta nousevat pedagogiset tavoitteet huomioidaan lapsiryhmän toiminnan suunnittelussa ja oppimisympäristöjen kehittämisessä. Yksilölliset vasut antavat pohjan koko päiväkodin pedagogiselle toiminnan suunnittelulle, tällöin yksilöt tulevat huomioiduiksi myös ryhmävasuissa. Lapsen oma vasu on siis tärkeä työväline varhaiskasvattajan ja lapsen välillä. (Liite 1.)

3.3 VARHAINEN TUKI

Tärkein yhteistyötaho päiväkodille laadukkaan varhaisen tuen toteutukseen ovat lapsen huoltajat, yhdessä laadituilla yksilö vasuilla ja hyvällä yhteistyöllä on suuri merkitys varhaisen tuen saamiseen ja riskitilanteiden ennaltaehkäisyyn. Lapsen tasapainoiseen kasvamiseen vaikuttavat tietyt ohjaavat periaatteet, joita ovat muun muassa säännölliset toiminnot (päivästrukturi), tutut päiväkodin aikuiset, luontokasvatus, kielellinen rikkaus, jotka luovat turvaa ja rakennetta arkeen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen.

Lapsen sosiaalinen vuorovaikutus koostuu päivittäisestä toiminnasta ryhmän toisten lasten, aikuisten ja muiden huoltajien kanssa. Varhaiskasvattajan tehtävä on ohjata lasta oikeanlaiseen vuorovaikutukseen turvallisella, aidolla ja empaattisella asenteella. Turvallisen pohjan näiden sosiaalisten taitojen oppimiselle luovat lapselle

ominainen leikki sekä pienryhmätoiminta ja parityöskentely. Lapsen henkilökohtainen kehitystaso, niin puheen tuottamisen kuin ymmärtämisen kannalta, otetaan huomioon. Tarvittaessa varhaiskasvattaja ottaa käyttöön tarpeelliset apuvälineet, kuten apuviittomat, kuvakortit tai S2.

Lapsen itseluottamusta ja omatoimisuutta tuetaan osallistamalla lapsi päivittäisiin askareisiin ja päätöksen tekoon. Askareet voivat olla pieniä tekoja, jotka samalla harjoittavat esimerkiksi motorisia taitoja, kielellisiä taitoja tai vastuullisia tekoja, jotka auttavat lasta ymmärtämään syy-seuraussuhteita elämässä.

Tarvittaessa varhaiskasvattajan havainnoinnin ja yksilövasun pohjalta voidaan tehdä tarve erityisen tuen tarpeesta ja keskustella huoltajien kanssa tarvittavista toimista (kolmiportainen tuki). Erityisen tuen yhteistyökumppaneina toimivat Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuspalvelut, neuvola, terveydenhuolto, koulu, sosiaalityö, psykologit, terapeutit ja maahanmuuttajapalvelut.

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN YKSIKÖSSÄ

4.1 PÄIVÄKODIN HYVÄ ALOITUS JA RUTIINIT

The Fox Nest:issä panostamme avoimuuteen ja vahvaan keskinäiseen luottamukseen perheiden kanssa, näin takaamme vankan pohjan yhteistyölle huoltajien kanssa.

Hyvä yhteistyö alkaa (1) tutustumiskäynneillä päiväkodin tiloihin ja henkilökuntaan, (2) palvelusuunnitelman laatiminen ja tämän jälkeen (3) aloituskeskustelu henkilökunnan kanssa päivittäisistä lasta koskevista asioista. Aloituskeskustelussa tutustutaan perheeseen ja lapsen rutiineihin sekä yksilöllisiin tarpeisiin. Huoltajilla on myös mahdollisuus kysyä asioista, jotka mahdollisesti askarruttavat ennen päivähoiton aloitusta. (4) Huoltajalla on mahdollisuus olla lapsensa ryhmässä riittävä aika tutustumassa ja tukemassa lasta päivähoiton aloituksessa.

Päivästruktuurit ovat tärkeä osa päiväkodin arkea, ne tuovat turvaa ja rakennetta lapsen päivään. Joka aamu lapsen saapuessa toivotamme hänet henkilökohtaisesti tervetulleeksi, jotta lapsen olo olisi mahdollisimman turvallinen. Päivittäinen toimintamme toistaa samaa tuttua ja turvallista struktuuria, vaikka sisältö onkin vaihtelevaa ja monipuolista. Päivämme koostuvat kuitenkin pääosin leikeistä, ulkoilusta, ohjatusta toiminnasta, luontokasvatuksesta, kielikasvatuksesta,

riittävästä levosta sekä ravitsevista ruokailuhetkistä. Lisäksi toimintaan kuuluu kausiluontoiset liikuntahetket, luova musiikki ja vuodenaikojen hyödyntäminen toiminnassa.

Pyrimme toteuttamaan suurimman osan päiväkodin pedagogisesta toiminnasta luonnossa, hyödyntäen aktiivisesti ympäröivää luontomaailmaa ja rakennettua luontoympäristöä. Valtakunnallisessa vasussa mainitaan lapselle ominaisia tapoja oppia, joita ovat muun muassa: leikin, liikun, tutkin, ilmaisen, koen ja toimin. Nämä kaikki tavat liittyvät olennaisesti luonnon monimuotoisuuden tutkimiseen.

4.2 LUONTO JA SEN IHMEET KÄYTÄNNÖSSÄ

Luonto on yksi The Fox Nest:in tärkeimmistä ja laajimmista oppimisympäristöistä. Kannustamme lapsia päivittäin toimimaan luonnossa sekä rakennetussa ympäristössä, näin vahvistaen lasten suhdetta luontoon ja vastuulliseen toimimiseen ympäristössä. Opimme luonnosta luonnossa.

Varhaiset myönteiset kokemukset luonnosta vahvistavat lapsen luontosuhdetta vanhempana. Luonto lisää hyvinvointia ja terveyttä. Luontoa tarkastellaan kaikin aistein, eri vuodenaikoina, niin tutkien kuin keskustellen ja aina turvallisten aikuisten seurassa. Opettelemme luontoon liittyviä käsitteitä sekä miten luonnossa toimitaan ja kuinka voimme pitää siitä huolta.

Lapsia ohjataan luonnon kunnioitukseen ja kestävään kehitykseen päivittäisillä valinnoilla ja aikuisen mallilla. Esimerkkejä päivittäisistä opetuksista ovat muun muassa kierrätys, roskattomat retket, ruokaan liittyvä vastuullisuus ja energian säästäminen.

4.3 ENGLANTI JA SUOMI SULASSA SOVUSSA

The Fox Nest:in päiväkodissa toimintakielinä ovat englanti ja suomi. Tarkoituksenamme on tarjota vankka pohja suomen- ja englanninkielen taidolle ennen koulun alkua. Vanhempien kanssa kommunikoidaan tarpeen mukaan jommallakummalla kielellä.

Päiväkodin arjen toiminnoissa pääkielenä toimii englanti ja rohkaisemme lapsia myös käyttämään sitä. Varhaiskasvattajamme ymmärtävät kuitenkin molempia kieliä, joten tarpeen tullen myös suomen kieli on käytössä.

Käytännössä varsinkin englannin opetus tulee esille parhaiten tavallisessa päiväkotiarjessa, struktuureissa ja tervehdyksissä, sekä luonnollisesti leikeissä, lauluissa, loruissa ja peleissä.

Tarkoituksenamme on kielten avulla tasoittaa lasten polkua kansainväliseen maailmaan. Kun asuu ja kasvaa Suomessa, on mielestämme kuitenkin tarpeellista oppia myös paikallista kieltä sopeutuakseen ympäröivään kulttuuriin.

4.4 OPPIMISEN ERI ALUEET

Päiväkotimme noudattaa valtakunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa, jossa lasten oppimisen alueet on jaettu viiteen eri kokonaisuuteen:

1. Kielten rikas maailma:

Kehittyvään kielellisen identiteettiin kuuluu vuorovaikutustaidot, kielen ymmärtämisen taidot, puheen tuottamisen taidot, kielen käyttötaidot, kielellinen muisti ja sanavarasto sekä kielitietoisuus. Tuemme lasten uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin mm. tarina- ja musiikkihetkillä sekä runoilla ja loruilla. Huomioimme myös lapsiryhmän moninaiset kulttuuri- ja kielitaustat, jotka ovat tärkeitä lapsen kielellisen identiteetin muodostumisen kannalta.

2. Ilmaisun monet muodot:

Ilmaisun eri muotoja ovat musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen. Lapsen ilmaisulle luonteenomaista on yhdistellä ilmaisun eri osa-alueita luovasti ja tätä kautta myös edistää oppimisedellytyksiä, sosiaalisia taitoja ja valmiuksia ymmärtää maailmaa. Rohkaisemme lapsia ilmaisuun esimerkiksi leikin, tanssin, musiikin ja askartelun kautta, hyödyntäen myös lastenkirjallisuutta, teatteria, mediaa ja luontoa.

3. Minä ja meidän yhteisömme:

Lapsen elämän laajetessa oman kodin ulkopuolelle, tulee usein vastaan uusia arvoja, katsomuksia sekä tapoja toimia ja ajatella. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen ymmärrystä yhteisön monimuotoisuudesta ja tarjota turvallinen alusta lähiyhteisössä toimimisen harjoitteluun.

Pohdimme päiväkodissa eettisiä kysymyksiä esimerkiksi ryhmsääntöjen, ystävyiden ja oikeudenmukaisuuden kautta. Lapsella on aina mahdollisuus miettiä asioita rauhassa, joko yksin tai yhdessä turvallisen aikuisen kanssa.

Katsomusten kannalta tarkastelussa ovat ryhmän sisäiset suuntaukset ja kulttuuritaustat, joihin tutustumme muun muassa vuodenkiertoon liittyvien juhlien

ja päivittäisten ruokailu- tai pukeutumistapojen siivittämänä.

Katsomuskasvatuksessa teemme tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa, kunnioittaen perheen taustaa, katsomusta ja tapoja.

Päiväkodin toimintavuoden aikana tutustumme lähiympäristöön, luontoon ja alueen historiaan. Lapsilla on mahdollisuus eläytyä ja kokea menneisyyden tapahtumia esimerkiksi erilaisten retkien ja vierailijoiden kanssa, nykyhetkeä puolestaan tutkitaan lasten kiinnostuksen kohteiden perusteella.

Ympäröivää yhteisöä voi pohtia myös median näkökulmasta. Päiväkodissamme mediakasvatusta toteutetaan tutustumalla erilaisiin medioihin turvallisessa ympäristössä ja leikin keinoin. Erilaisia tutkittavia medioita voivat olla esimerkiksi lehdet, sarjakuvat, televisio tai tabletti. Esille nousevia teemoja voi käsitellä askarrellen, liikunnallisesti tai draaman kautta, samalla harjoitellen lähde- ja mediakriittisyyttä sekä median vastuullista käyttöä.

4. Tutkin ja toimin ympäristössäni

Lapsi tutkii omaa ympäristöään hyvin aktiivisesti jo pienestä pitäen, joten varhaiskasvatuksen tehtävänä on antaa lapselle valmiuksia ymmärtää ja havainnoida sitä.

Luontokasvatuksen ollessa tärkeä osa yksikkömme toimintaa saavat lapset luonnollisesti paljon mahdollisuuksia päiväkodin fyysisen ympäristön tutkimiseen. Havainnollisen ja ongelmanratkaisukeskeisen tutkimisen pohjana puolestaan toimii matemaattisen ajattelun tukeminen, jolla kannustamme lapsia etsimään ratkaisuja muun muassa omaan oppimisympäristöön liittyen. Lapsia innostetaan pohtimaan matemaattisia havaintoja heille ominaisin keinoin: kuvilla, keholla ja leikillä. Luonnon tutkimisen kannalta tärkeitä taitoja kuten mittaaminen, suhdekäsite ja hahmottaminen tuodaan arkeen liikuntaleikein ja metsän antimia apuvälineinä käyttäen.

Arkea ja luontoa havainnoidessa myös käsitys teknologiasta on oivallinen työkalu. Lapsiryhmän kanssa hyödynnettävä teknologia voi tarkoittaa teknisiä välineitä kuten kamera, tabletti tai tietokone ja niiden turvallinen käyttö, tai ei niin tekninen lelu, jonka toimintaan tutustutaan paremmin.

5. Kasvan, liikun ja kehityn

Yksi varhaiskasvatuksen tehtävistä on ohjata lasta yhdessä huoltajien kanssa terveellisiin elämäntapoihin, jotka koostuvat eri osa-alueista: liikunta, ruoka, terveys ja turvallisuus. Tarjoamme lapsille päivittäin mahdollisuuksia monimuotoiseen liikuntaan, niin vapaan leikin ja ulkoilun, kuin ohjatun liikunnan parissa.

Päiväkodissämme ei pelätä eri vuodenaikoja tai pientä sadetta, vaan lapsia kannustetaan löytämään itselle ja säälle sopiva liikuntamuoto. Hyödynnämme eri vuodenaikoja säälle tyypillisten lajien esittelyssä, sekä liitämme toimintaan myös perinteisiä pihaleikkejä. Liikuntavälineitä on myös lasten saatavilla vapaasti omaehtoiseen liikuntaan pihaleikkien lomassa.

Päivittäiset ruokailuhetket ovat mahdollisuus tutustua uusiin makuihin, ruoan rakenteeseen ja ulkonäköön. Ohjaamme lapsia omatoimiseen ruokailuun ja hyviin pöytätapoihin rauhallisessa ympäristössä. Ruokailun ulkopuolella aiheeseen voidaan perehtyä esimerkiksi erilaisilla ruoka-aiheisilla lauluilla tai runoilla. Lapsen henkilökohtainen erityisruokavalio sovitaan yhdessä huoltajien ja henkilökunnan kesken, tarvittaessa neuvolan avustuksella.

Terveiden ja turvallisuuden näkökulmia lapset oppivat muun muassa henkilökohtaisen hygienian tukemisella ja päivittäisen levon tärkeydestä keskustelemalla. Turvallisuutta opetellaan retkillä liikennesääntöjen kanssa, sekä jokapäiväisillä toimintatavoilla esim. pukeutumistilanteissa. Tärkeintä on, että lapsi tuntee saavansa apua kun sitä tarvitsee ja tietää myös mistä sitä hakea.

TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

5.1 TOIMINNAN ARVIOINTI

Toimintatapojen arviointi yksikössämme on jatkuva prosessi, jossa huomioidaan perheiltä saatu palaute niin asiakastyytyväisyyskyselyiden- kuin lasten päivittäisen kommenttien pohjalta. Säännöllisten henkilöstöpalaverien (tiimipalaverit, työyhteisön viikkopalaverit ja muut henkilökunnan palaverit esim. työillat) avulla seuraamme yksikkömme varhaiskasvattajien tekemiä huomioita toiminnastamme.

5.2 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Huomioimme toiminnassamme lapsen osallisuuden toiminnan kehittämisessä esim. lastenkokous. Osallistamme perheitä aktiivisesti tuomaan omia ehdotuksiaan toimintaamme ja rohkaisemme huoltajia aktiiviseen yhteistyöhön niin päiväkodin henkilöstön kuin muiden huoltajien kanssa. Henkilöstöpalaverissa esille nousevat kehitysehdotukset keskustellaan lävitse ja pohditaan parasta lähestymistapaa toiminnan kehittämiseen, jotta voimme tarjota laadukasta ja yksilöllistä palvelua jokaiselle perheelle.